

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 284

§ 284

Vuoden 2026 toinen osavuositarkastus (osittain Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

merkitsee liitteenä olevan vuoden 2026 toisen osavuositarkastuksen tiedoksi,

2

merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin ja PKS-omistajaohjausraportin tammi-kesäkuu 2026 tiedoksi,

3

merkitsee tiedoksi vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin annetut selvitykset,

4

merkitsee tiedoksi vuoden 2026 talousarvion pöytäkirjamerkintöihin annetut vastaukset,

5

vahvistaa vuoden 2026 avaavan taseen liitteen mukaisesti.

Käsittely

Esittelijän kokouksen aikana tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa ja sen liitteessä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1. Vuoden 2026 toinen osavuositarkastus

Espoon väestömäärä kasvoi tammi-heinäkuun aikana 2 790 hengellä, mikä on 5340 vähemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna. Espoon väestömäärä oli ennakkotietojen mukaan heinäkuun lopussa 328 500 henkeä. Viime vuonna Espoon väestömäärä kasvoi 4 785 hengellä eli 1,5 prosentilla. Väestön kasvuksi ennakoitaan tänä vuonna noin 4 800 henkeä, mikä on samaa tasoa kuin viime vuonna. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että väestönkasvu vauhdittuu vielä loppuvuodesta. Vaikka

väestömäärän kasvu onkin hidastunut viime vuosina, kasvaa Espoo voimakkaasti suhteessa muuhun kuntakenttään.

Kesäkuun lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 12,2 prosenttia eli 0,7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Erityisesti nuorten työttömien määrä on kasvanut vuoden takaiseen verrattuna. Työttömyyden kasvu on jatkunut koko alkuvuoden, mutta kasvuvauhti on taittunut. Suomen taloudessa nähdään nyt käänteitä parempaan, mutta vaikutukset työmarkkinatilanteeseen ja sitä kautta myös kaupungin työttömyyslukuihin tulevat viiveellä.

Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion yhteensä 12 milj. eurolla. Ennuste on kasvanut 3 milj. eurolla osavuositarkastus 1:stä. Ulkoisten tuottojen positiiviseen kertymään ovat vaikuttaneet mm. kasvaneet asiakasmaksutulot, maankäytön sopimustulot ja laskennallinen kotoutumiskorvaus. Maanmyyntituottojen ennakoidaan kertyvän talousarvion mukaisesti. Tuottoja on kertynyt lähes 14 milj. euroa, mikä on 92 % koko vuoden tavoitteesta.

Toimintakulut ovat alittamassa talousarvion 22 milj. eurolla. Toimintakulujen ennuste on lähes 8 milj. euroa osavuositarkastus 1:stä alhaisempi ja toimintakulut alittavat talousarvion useassa yksikössä. Keskeisimmät alitukset tulevat lähinnä tietohallinnosta, HSL:n kuntaosuuksista ja Länsimetron vastikkeista. HSL:n ja Länsimetron osuus kokonaisuudesta on yli 14 milj. euroa.

Vaikka kaupunkitasoisesti toimintakulut alittuvat, ovat työttömyysetuusmaksut kuitenkin ylittämässä talousarvion n. 7 milj. eurolla. Ylityspaine on ollut vastaavansuuruinen jo loppukeväästä saakka. Työttömyysetuuksien kuntalaskutuksessa on havaittu virhe, jonka johdosta kunnilta on laskutettu myös sellaisia menoja, jotka kuuluvat valtion vastuulle. Laskutus korjataan takautuvasti, mutta kunnat eivät ole vielä saaneet tarkempaa tietoa virheen suuruudesta.

Verotulot tulevat ennusteen mukaan jäämään talousarviosta yhteensä 24 milj. euroa. Tästä kunnallisveron osuus on 16 milj. euroa ja kiinteistöveron osuus 8 milj. euroa. Ennustetta on heikennetty osavuositarkastus 1:stä yhteensä 14 milj. euroa. Työllisyyskehitys on ollut heikkoa ja talouskasvu hidasta, jonka takia verotulot ovat jääneet hieman talousarviosta. Keskeisin syy kunnallisverokertymän poikkeamaan on kuitenkin verovuoden 2025 valmistuminen ja siihen liittyvät oikaisut, jotka huomioidaan marraskuun tilityksessä. Ennakkotietojen mukaan oikaisu tulee olemaan Espoolle yli 15 milj. euroa negatiivinen eli Espoolle on viime vuonna tilitetty liikaa kunnallisveroa.

Kiinteistöveron ennustetta on alennettu yhteensä 8 milj. euroa. Verohallinnon ennakkotiedon mukaan verovuoden 2026 kiinteistöjen verotusarvot heikkenevät ensimmäistä kertaa vuodesta 2014 alkavan tilastoaikasarjan aikana. Tämä lisäksi alkuvuodelle kiinteistöveroon on kohdistunut merkittävä määrä verovuosiin 2022–2024 kohdistuneita vero-oikaisuja. Nämä heikentävät omalta osaltaan kuluvan vuoden kiinteistöverokertymiä.

Rahoitustuottojen ennuste ylittää talousarvion n. 15 milj. eurolla, joista pienentyneiden korkokulujen vaikutus on n. 2 milj. euroa.

Vuosikatteen ja tuloksen arvioidaan tällä hetkellä toteutuvan n. 28 milj. euroa talousarviota parempana. Vaikka tilikauden tulos näyttää toteutuvan

hieman talousarviota parempana, on toiminnan ja investointien rahavirta yli 127 milj. euroa negatiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että rahavirta ei riitä investointien kattamiseen. Tälle vuodelle kaupungilla on lainanottovaltuutta n. 207 milj. euroa.

Investointien kokonaismääräksi ennustetaan 374 milj. euroa. Toimitilahankkeissa on yksittäisissä hankkeissa poikkeamia ja siirtymisiä, joiden määrärahavaroja on tarkistettu vastaamaan hankkeiden etenemisen aikataulua. Kokonaisuudessaan toimitilarakentamisen ennustetaan toteutuvan 25 milj. euroa talousarviovarausta alhaisempaan. Infrarakentaminen etenee suunnitellusti ja investointimäärärahojen ennustetaan käytettävän talousarvion suuruisesti. ICT-hankkeissa on projektiakohtaisia poikkeamia, joihin on vaikuttanut suunnitelmien ja käyttöönottojen aikataulumuutokset. Kokonaisuuden ennustetaan toteutuvan 3,1 milj. euroa talousarviota pienempänä.

2. Espoon kaupungin konserniraportti

Espoon kaupungin konserniraportti sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset tiedot omistajatavoitteiden näkökulmasta. Tammi-kesäkuun 2026 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2026 kahdelta ensimmäiseltä vuosineljännekseltä sekä ennusteen vuositason toteumasta.

Valtuusto on päättänyt vuoden 2026 talousarviossa Espoon kaupungin konserniyhteisöille yhteensä 31 tulostavoitteesta. Vuoden 2026 toisella kvartaalilla tavoitteiden toteumaa on tarkennettu hieman alaspäin. Tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti 17 tavoitteen osalta ja yhden tulostavoitteen arvioidaan jäävän kokonaan toteutumatta. 13 tulostavoitteen kohdalla toteutumisessa on epävarmuutta.

Kokonaan toteutumatta jääväksi arvioitu tavoite liittyy Espoon Asuntojen asuntotuotannon aloituksiin. Osittain toteutuviksi arvioidut tavoitteet liittyvät lähinnä toiminnan vaikuttavuuteen, kävijämäärien kasvattamiseen ja omavaraisuusasteeseen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tiedot esitetään tarkemmin erillisellä PKS-omistajaohjausraportilla.

3. Kaupungin valtuustokauden tavoitteet 2026

Valtuustokauden tavoitteet on päätetty osana Espoo-tarinaa. Vuodelle 2026 on asetettu yhteensä 26 valtuustokauden tavoitetta. Tässä vaiheessa valtuustokauden tavoitteista 11 arvioidaan toteutuvan. Kuuden tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain, neljän tavoitteen osalta havaitaan tällä hetkellä poikkeama. Viiden tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida.

Valtuustokauden tavoitteiden seurannassa on nähtävissä useita myönteisiä kehityssuuntia. Tavoitteiden eteneminen on hyvää työllisyyden, kotoutumisen ja luonnon monimuotoisuuden sekä talouden tasapainottamisen kokonaisuuksissa. Monen tavoitteen osalta kehityssuunta on positiivinen, mutta ei kuitenkaan täysin tavoitteen mukainen kuten esimerkiksi ilmastopäästöjen osalta. Lisäksi osa tavoitteista on vielä luonteeltaan sellaisia, että niiden arviointi tarkentuu vasta vuoden loppupuolella saatavien mittaritietojen perusteella.

Poikkeamia ja haasteita havaitaan erityisesti lukemisen oppimistuloksissa, alueellisen eriytymisen kehityksessä ja asuntotuotannon rakenteessa. Lisäksi toimintaympäristön epävarmuus, erityisesti rakentamisen suhdannetilanne ja työmarkkinoiden heikentyminen, heijastuu useiden tavoitteiden etenemiseen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Osavuositarkastus 2_2026
- 2 Konserniraportti tammi-kesäkuu 2026
- 3 Vastaukset vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin suosituksiin
- 4 Vastaukset vuoden 2026 pöytäkirjamerkintöihin
- 5 HSY-omistajaohjausraportti Q2 2026
- 6 HSL-omistajaohjausraportti Q2 2026
- 7 Valtuustokauden tavoitteet_OVK2_2026

Oheismateriaali

- Investointiraportti EK OVK2_2026
- Tuloslaskelma OVK2_2026 Sitovat tasot
- Palvelutuotteet OVK 2_2026

Tiedoksi